

2024_Anul TRIBUNA 140 (XXII nu XXI): minciuna pasivității activiste?
- meșterul de oglinzi! - o presă desorientată se silește să le umple cu fraze,
pe când ele ar trebui umplute cu fapte?

Nimic nu este mai expus controlului public decât coloanele unui ziar ...

E o carte deschisă în care cetește oricine!

Dela centru nici o energie, nici o unitate, nici o linie sigură: dibuiri, îngăimări și lungi răstimpuri de tăcere, goluri mari pe cari o presă desorientată se silește să le umple cu fraze, pe când ele ar trebui umplute cu fapte!

A arătat minciuna crudă și primejdioasă a vieții noastre, minciuna pasivității activiste!

1884
Anul Tribuna 140
2024

activitate Ceeace am cerut noi nu a fost decât traducerea în realitate a acestui cuvânt!

Meșterul de oglinzi

Dr. Gârleanu a creiat ... una din cele mai strălucite și mai adânci parabole vrednică a fi pusă alături de parabolele sfintei scripturi!

Emil Gârleanu

Încă de la fondare, Tribuna a promovat realismul popular, publicând nenumărate texte folclorice și o literatură inspirată din viața țăranilor români. Studiind lucrarea deputatului Al. Vaida-Voevod: „Mangra, Tisza și Tribuna», motto-ul atrage atenția: «**Nimic nu este mai expus controlului public decât coloanele unui ziar. E o carte deschisă în care cetește oricine.** Dacă potrivnicii noștri ar fi găsit în „Tribuna” un singur articol, o singură frază sau măcar un cuvânt de trădare, nu s’ar fi năpustit asupra lui ca hienele arătând lumii întregi dovada mult așteptată?». Motto-ul era un mic pasaj din articolul „**Meșterul de oglinzi**”, apărut în Tribuna nr. 39 (3 martie n./ 18 februarie v.1911). Reproducem articolul semnat de Gheorghe Popp: «Cititorii ziarului Universul au avut zilele trecute prilejul să savureze o frumoasă povestire alegorică a dlui Emil Gârleanu: **Meșterul de oglinzi**. Într-o țară depărtată trăia odată cu vestit meșter de oglinzi. Oglinzile lucrute de el aveau darul de a fi cele mai curate și mai bune din câte se făceau pretutindeni. Cine căuta în ele își vedea chipul cu cele mai subțiri încrețituri din obraz. Faima marelui meșter merse și până la împărăteasa țării și ea hotărî să vie la meșterul de oglinzi. Când sosi împărăteasa cu mare alai de argați, meșterul o întâmpină la ușa casei sale. Când o zări însă, rămase întâi ca trăznit. Împărăteasa, îmbrăcată în haine scumpe, era de o urîțenie înspăimântătoare, slujenția slujeniei.

Meșterul se reculese repede, făcu convenitele temenele și o pofti în casă ca să-i arete oglinzile sale. Împărăteasa rămasă însă adânc nemulțumită. Meșterul îi arătă oglinzile sale cele mai limpezi, dar ea le aruncă încolo. Mânioasă și desamăgită ea spuse meșterului că-i un cârpaciu de rînd și că oglinzile sale sânt cele mai proaste din lume.

- Dacă în timp de o lună îmi faci o oglindă bună, adaugă ea, am să te răsplătesc cu aur și bogății multe; iar de nu, unde îți stau picioarele acolo are să-ți stea capul. Zicând acestea împărăteasa ieși plină de mânie și plecă cu tot alaiul. Bietul meșter rămase înmărmurit și plin de mare mâhniciune. Ce era să facă? Toată truda lui cea mai sfântă ce și-o pusese ca să facă cele mai bune oglinzi a fost zadarnică. În starea aceasta de desnădejde îl găsi tatăl său, un moșneag cu plete albe și cu sfaturi înțelepte. La început

meșterul nu voi să-i descopere pricina supărării sale, cum era să-l ajute un bătrîn nepricepător de meseria sa? Dar bătrînul stăruie să-i afle pasul și meșterul îi destăinuie durerea. Bătrînul îl ascultă și zise:

- Dragul meu, dacă vrei să faci o oglindă după placul împărătesei, trebuie să-i faci nu una de cele obișnuite care să o arate așa cum e, urîță de mama pădurii; ci să-i faci una cum vei putea, una în care ea să se vadă frumoasă și tînără.

Meșterul ascultă povața bătrînească. El își puse toată iscusința să ticluiască un nou fel de oglinzi.

Îmbină un nou fel de resfrîngeri de raze și lucră cu meșteșug mult mai mare decât lucrase vre-od

După o lună sosi iarăș împărăteasa cu mare alai. Când se privi în oglinda cea nouă, rămase fericită și încântată. Nici o încrețitură nu i-se vedea pe față și toată slujenia, toată bătrînețea ei se prefăcuse în frumusețe și tinereță. Împărăteasa nu mai putea de bucurie și laudă pe meșter cu cuvinte măgulitoare. Oglinda fu încărcată cu mare pază și dusă de argați ca o mare comoară până la palatul împărătesei. Iar dela palatul împărătesc purceseră șapte harabale (cărute mari) pline numai cu aur și după un drum lung se opriră în dreptul casei meșterului, unde se descărcară.

Acum meșterul era om bogat - putred. Dacă aș fi trăit - își zise el - încă patruzeci de vieți niciodată nu aș fi putut câștiga atîta avere, făcând oglinzi adevărate, cîtă am câștigat cu o singură oglindă mincinoasă.

La ce-mi mai trebuiesc mie oglinzile cele bune, dacă nu au fost în stare să mă îmbogățesc. Așa grăi meșterul și se îndreptă numai decît în magazia sa unde avea îngrămădite sute de oglinzi bune și adevărate. Luă un ciomag și le sparse pe toate de se făcură numai praf și cioburi. Și de-atunci meșterul nu mai făcu nici o oglindă în toată viața sa.*

Dr. Gârleanu a creiat în povestirea sa una din cele mai strălucite și mai adânci parabole vrednică a fi pusă alături de parabolele sfintei scripturi. Fără să bănuiască că el a scris o pildă croită parecă anume pe potriveala cazului *Tribunii*, o pildă mai elocventă decît orice pledoarie. Meșterii de oglinzi nu sînt alții decît redactorii și colaboratorii *Tribunii*, împărăteasa - ierte-ni-se - e însuși comitetul național și oglinda e însăș Tribuna.

În truda lor de a face o oglindă cît mai curată și cît mai adevărată a vieții noastre, redactorii și colaboratorii ziarului au făcut **Tribuna** de astăzi. Când a venit însă mult temuta împărăteasă (comitetul) și a căutat în oglinda **Tribunii** a cuprins-o furia. A înjurat pe meșteri că sînt niște cîrpaci și a voit să facă oglinda bucățele. Și a dat cuvînt de poruncă strașnică meșterilor: **dacă nu vor face oglindă, unde le stau picioarele, acolo are să le stea capul!**

De unde mânia împărătesei? Pentrucă în oglinda „*Tribunii*” ea și-a văzut chipul adevărat și neînfrumusețat!

Și pentru ce a făgăduit aur și bogății, lefuri și onorarii mai mari celor ce vor lucra la altă oglindă „autorizată” și vor părăsi **Tribuna**? Pentrucă împărăteasa le cere o oglindă mincinoasă, în care ea să’și vază chipul îndreptat și înfrumusețat prin îmbinări meșteșugite de răsfrîngeri amăgitoare. De aici mânia comitetului împotriva **Tribunii**, de aici țipetele desnădăjduite și repetate în tot corul presei noastre până la București: **nimiciți, spargeți oglinda asta, căci arată adevărul curat!**

Iată rezumat în puține cuvinte tot rostul conflictului din jurul Tribunii. Ziarul acesta nu a mai putut tolera minciuna politicii noastre de nelucrare, și a spus ceiace este în conștiința tuturor oamenilor noștri cu judecată: că sîntem nemulțămîți cu rezultatele prea puține ale acțiunii noastre politice! A cerut mai mult, a cerut maximum de sforțări de cari sîntem capabili și de care azi sîntem încă departe. Ea nu a

căutat să facă îmbinări meșteșugite și răsfrângeri de raze imagine, spre a da lucrurilor urâte o înfățișare neadevărată, dar plăcută și liniștitoare. A căutat să fie o oglindă curată și limpede și nu a răsfrânt decât realitatea și numai realitatea. După eforturile de acum 8-10 ani de a eși din atmosfera înăbușitoare a pasivității politice, crezusem o clipă că o nouă epocă va începe în luptele noastre, o epocă într'adevăr nouă de activitate încordată pe toate terenele, nu numai pe cel politic. Dar beția primei însuflețiri, succesele primului avânt au trecut și rînd pe rînd ne-au venit decepții și căderi rușinoase. Nu am fost în stare să menținem nici avutul câștigat la început, necum să-l sporim și să-l adăugim. După șase ani de „activitate” organizația noastră politică e tot nefăcută. Din pricina asta toate progresele noastre politice sînt lipsite de orice consistență și terenul odată cucerit ne fuge iarăș de sub picioare. **Dela centru nici o energie, nici o unitate, nici o linie sigură: dibuiri, îngăimări și lungi răstimpuri de tăcere, goluri mari pe cari o presă desorientată se silește să le umple cu fraze, pe când ele ar trebui umplute cu fapte.** Ținuturi mari, comitate vaste, înșirate în pîlc, mai bine de jumătate din românimea din țară în deplină nesimțire și nemișcare națională. Adversarul nostru se încredințează singur că dacă pune puțină energie și stăruință, „primejdia” mișcării românești poate fi înlăturată.

Dacă s'ar putea publica rapoartele prezintate de guvernul unguresc la împăratul despre chestia românească, de sigur ele ar forma cea mai senzațională pledoarie contra comitetului și pentru teza „*Tribunii*”. În biserici domnește sau corupțiune sau birocrațism îngust și nepotism, pe când sute de școale se pierd. Și în vremea aceasta politica de maghiarizare face an de an, lună cu lună, chiar zi cu zi progrese în cuceriri, iar în fund tabăra trădătorilor și moderaților. Burzii și Mangrii pândesc descompunerea partidului. Stăm cu totul pe loc, încercăm din când în când o mișcare pe care rar o isprăvim, dar așa de încet, de bătrânește, încât loviturile noastre cad rar și fără vlagă, pe când ale potrivnicului vin repezi și necurmte, răpăind ca o grindină nimicitoare. **Acesta e adevărul despre lupta noastră. Sântem nominal în activitate, dar de fapt în plină pasivitate.** Și-atunci după o lungă așteptare și șovăire, „*Tribuna*” a spus o vorbă răspicată și verde. **A arătat minciuna crudă și primejdioasă a vieții noastre, minciuna pasivității activiste.** E cea mai primejdioasă cu puțință. Căci se face sub aparența mincinoasă a cuvântului de *activitate*. Ceeace am cerut ***noi nu a fost decât traducerea în realitate a acestui cuvânt.*** Nu am cerut decât executarea nenumăratelor hotărîri și făgădueli din partea comitetului de a inaugura o politică activă. Iar acum iată-ne osândiți la moarte de comitet - pentru că am îndrăsnit să cerem executarea hotărîrilor sale proprii».

(va urma)

Marius HALMAGHI

Sursa online:

The screenshot shows a web browser window with the URL tribuna.ro/stiri/cultura/2024-tribuna-140-21-minciuna-pasivitatii-activiste-mesterul-de-oglinzi-o-presa-desorientata-se-sileste-sa-le-umple-cu-fraze-pe-cand-ele-ar-trebui-um.... The page header includes the Tribuna logo with '140 ani din 1884' and a banner for Daniela Cîmpean, President of the Sibiu County Council. A navigation menu is visible with categories like 'Eveniment', 'Actualitate', 'Stirile de pe strada mea', 'Sport', 'Cultura', 'Sanatate', 'Timp liber', 'Tribuna de nord', and 'Centrul Cultural'. The main content area displays the article title: '2024 Tribuna 140 (21): minciuna pasivității activiste? - meșterul de oglinzi! - o presă desorientată se silește să le umple cu fraze, pe când ele ar trebui umplute cu fapte?' by Marius HALMAGHI, dated 26.05.2024 at 23:22, with 142 visualizations and 0 comments. A sidebar on the right features a 'Dev Talks' banner with 'LAST DAYS' and 'to register'.

În: *Tribuna*, 26 mai 2024